

Co to je příspěvek na péči?

Příspěvek na péči definuje Zákon o sociálních službách ([108/2006 Sb.](#)) a je poskytován ze státního rozpočtu. Vyplácen je osobám „závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci“ – tedy těm, kdo potřebují pomoc s denními úkony (např. osobní hygiena, podávání stravy, oblékání, pohyb) a/nebo se zajištěním soběstačnosti (komunikace, nakládání s penězi, praní, vaření nákupy aj.).

Příspěvek lze použít na úhradu péče organizací, které jsou zapsány v registru poskytovatelů sociálních služeb (tedy i služby Charity) nebo na výdaje, které vzniknou pečující osobě, například rodinnému příslušníkovi.

Kolik peněz mohu získat?

Výše příspěvku se liší podle stupně závislosti příjemce na pomoci druhých. U osob nad 18 let věku jsou to měsíčně následující sazby:

Stupeň I (lehká závislost)	neschopnost zvládat 3-4 základní životní potřeby*	800 Kč
Stupeň II (středně těžká závislost)	neschopnost zvládat 5-6 základních životních potřeb*	4000 Kč
Stupeň III (těžká závislost)	neschopnost zvládat 7-8 základních životních potřeb*	8000 Kč
Stupeň IV (úplná závislost)	neschopnost zvládat 9-10 základních životních potřeb*	12000 Kč

* Hodnotí se tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, péče o domácnost.

Kde a jak zažádat o příspěvek ?

O příspěvek na péči se žádá na úřadech práce písemně pomocí speciálního formuláře, ke kterému je třeba také doložit Oznámení o poskytovateli pomoci. V tom uvedete, zda jste si pro péči zvolili osobu blízkou, jednu z organizací zapsanou v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo kombinaci obojího. Formulář se podá na úřad práce.

Co se bude dít dál?

Sociální pracovníci ověřují situaci žadatele přímo v místě, kde žije, mohou ho také vyzvat k podstoupení lékařské prohlídky. Rozhodnutí pak trvá obvykle 2-3 měsíce - pokud je příspěvek žadateli přiznán, dostane ho i zpětně k začátku měsíce, kdy byla podána žádost.

Na dalších listech je přesný výpis toho, co všechno kontroluje sociální pracovník, který navštíví daného seniora doma, podle kterého určuje míru postižení.

Činnosti, které musí být hodnoceny při žádosti o příspěvek na péči u osob nad 18 let věku, přesně vymezuje Příloha č. 1 k vyhlášce 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Hodnocené činnosti se dělí na dvě skupiny I. úkony péče o vlastní osobu a II. úkony soběstačnosti.

I. Úkony péče o vlastní osobu

U žadatele o příspěvek na péči (nad 18 let) musí být hodnoceny následující činnosti:

a) příprava stravy:

1. rozlišení jednotlivých druhů potravin a nápojů,
2. výběr nápojů,
3. výběr jednoduchých hotových potravin podle potřeby a účelu,
4. vybalení potravin,
5. otevírání nápojů;

b) podávání a porcování stravy:

1. podávání stravy v obvyklém denním režimu,
2. schopnost dát stravu na talíř nebo misku a jejich přenesení,
3. rozdělení stravy na menší kousky za používání alespoň lžice,
4. míchání, lití tekutin,
5. uchopení nádoby s nápojem,
6. spolehlivé a bezpečné přenesení nápoje, lahve, šálku nebo jiné nádoby;

c) přijímání stravy, dodržování pitného režimu:

1. přenesení stravy k ústům alespoň lžící,
2. přenesení nápoje k ústům,
3. konzumace stravy a nápojů obvyklým způsobem;

d) mytí těla:

1. umytí rukou, obličeje,
2. utírání se;

e) koupání nebo sprchování:

1. provedení celkové hygieny, včetně vlasů,
2. péče o pokožku;

f) péče o ústa, vlasy, nehty, holení:

1. čištění zubů nebo zubní protézy,
2. česání vlasů,
3. čištění nehtů, stříhání nebo opilování nehtů,
4. holení;

g) výkon fyziologické potřeby včetně hygieny:

1. regulace vyprazdňování moče a stolice,
2. zaujetí vhodné polohy při výkonu fyziologické potřeby,
3. manipulace s oděvem před a po vyprázdnění,
4. očista po provedení fyziologické potřeby,
5. vyhledání WC;

h) vstávání z lůžka, uléhání, změna poloh:

1. změna polohy těla z polohy v leže do polohy v sedě nebo ve stoji a opačně, popřípadě s přidržováním nebo s oporou,
2. změna polohy ze sedu a do sedu,
3. změna polohy z boku na bok;

i) sezení, schopnost vydržet v poloze v sedě:

1. schopnost vydržet v poloze v sedě po dobu alespoň 30 minut,
2. udržování polohy těla v požadované poloze při delším sezení;

j) stání, schopnost vydržet stát:

1. stání, popřípadě s přidržováním nebo s oporou o kompenzační pomůcku,
2. setrvání ve stoji, popřípadě s přidržováním nebo s oporou po dobu alespoň 10 minut

k) přemisťování předmětů denní potřeby:

1. vykonávání koordinovaných činností při manipulaci s předměty,
2. rozlišení předmětů,
3. uchopení předmětu rukou nebo oběma rukama,
4. zdvihnutí předmětu ze stolu, ze země,
5. přenašení předmětu z jednoho místa na druhé,
6. vyhledání předmětů;

l) chůze po rovině:

1. chůze, popřípadě s použitím kompenzačních pomůcek krok za krokem,
2. chůze v bytě,
3. chůze v bezprostředním okolí bydliště,
4. udržení požadovaného směru chůze,
5. chůze okolo překážek;

m) chůze po schodech nahoru a dolů:

1. chůze po stupních směrem nahoru a dolů, popřípadě s použitím opory o horní končetiny nebo kompenzační pomůcky;

n) výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení:

2. výběr oblečení odpovídajícího situaci, prostředí a klimatickým podmínkám,
3. rozeznání jednotlivých částí oblečení,
4. vrstvení oblečení ve správném pořadí;

o) oblékání, svlékání, obouvání, zouvání:

1. oblékání spodního a vrchního oděvu na různé části těla,
2. obutí vhodné obuvi,
3. svlékání oděvu z horní a dolní části těla,
4. zouvání;

p) orientace v přirozeném prostředí:

1. orientování se v prostoru bytu, popřípadě i s použitím kompenzační pomůcky,
2. orientování se v okolí domu, popřípadě i s použitím kompenzační pomůcky,
3. poznávání blízkých osob,
4. opuštění bytu nebo zařízení, ve kterém je osoba ubytována,
5. opětovný návrat do bytu nebo do zařízení, ve kterém je osoba ubytována,
6. rozlišování zvuků a jejich směru;

q) provedení si jednoduchého ošetření:

1. ošetření kůže,
2. použití nebo výměna ortopedické nebo kompenzační pomůcky nebo jiného zdravotnického prostředku,
3. dodržování diety,
4. provádění cvičení,
5. měření tělesné teploty,
6. vyhledání nebo přivolání pomoci;

r) dodržování léčebného režimu:

1. dodržování pokynů ošetřujícího lékaře,
2. příprava léků, rozpoznání správného léku,
3. pravidelné užívání léků,
4. aplikace podkožních injekcí,
5. provádění inhalací, převazů,
6. rehabilitace nebo provádění logopedických cvičení;

II. Úkony soběstačnosti

U žadatele o příspěvek na péči (nad 18 let) musí být hodnoceny následující činnosti:

a) komunikace slovní, písemná, neverbální:

1. přijímání a vytváření smysluplných mluvených zpráv a srozumitelné řeči s použitím kompenzačních pomůcek, například naslouchadel,
2. přijímání a vytváření smysluplných písemných zpráv, popřípadě s použitím kompenzační pomůcky, například brýlí,
3. pochopení významu a obsahu přijímaných a sdělovaných zpráv a informací,
4. komunikace prostřednictvím gest a zvuků;

b) orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí:

1. rozlišování známých osob a cizích osob,
2. znalost hodin,
3. rozlišení denní doby,
4. orientování se v místě bydliště, prostředí školy nebo školského zařízení nebo zaměstnání,
5. dosažení cíle své cesty,
6. rozlišení zvuků mimo přirozené prostředí;

c) nakládání s penězi nebo jinými cennostmi:

1. znalost hodnoty peněz,
2. rozpoznání jednotlivých bankovek a mincí,
3. rozlišení hodnoty věcí;

d) obstarávání osobních záležitostí:

1. styk a jednání se školou nebo školským zařízením, zájmovými organizacemi,
2. jednání se zaměstnavatelem, orgány veřejné moci, zdravotnickými zařízeními, bankou,
3. obstarání si služeb,
4. rozlišení a vyplnění dokumentů a tiskopisů;

e) uspořádání času, plánování života:

1. dodržování denního a nočního režimu,
2. plánování a uspořádání osobních aktivit během dne a během týdne,
3. rozdělení času na pracovní a domácí aktivity a na volný čas;

f) zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku:

1. vzdělávání a výchova, získávání nových dovedností,
2. aktivity podle zájmů a místních možností, zejména hry, sport, kultura, rekreace,
3. vstupování do vztahů a udržování vztahů s jinými osobami podle potřeb a zájmů;

g) obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování):

1. plánování nákupu,
2. vyhledání příslušného obchodu,
3. výběr zboží,
4. zaplacení nákupu,
5. přinesení běžného nákupu,
6. uložení nákupu;

h) vaření, ohřívání jednoduchého jídla:

1. sestavení plánu jídla,
2. očištění a nakrájení potřebných surovin,
3. dávkování surovin a přísad,
4. vlastní příprava jednoduchého teplého jídla s malým počtem surovin a přísad, na jehož úpravu jsou potřebné jednoduché postupy za použití spotřebiče,
5. ohřívání jednoduchého jídla;

i) mytí nádobí:

1. umytí a osušení nádobí,
2. uložení použitého nádobí na vyhrazené místo;

j) běžný úklid v domácnosti:

1. mechanická nebo přístrojová suchá a mokrá očista povrchů, nábytku, podlahy v bytě;

k) péče o prádlo:

2. třídění prádla na čisté a špinavé,
3. skládání prádla,
4. ukládání prádla na vyhrazené místo;

l) přepírání drobného prádla:

1. rozlišení jednotlivých druhů prádla,
2. praní drobného prádla v ruce,
3. sušení prádla;

m) péče o lůžko:

1. ustlání, rozestlání lůžka,
2. výměna lůžkovin;

n) obsluha běžných domácích spotřebičů:

1. zapnutí, vypnutí běžných domácích spotřebičů, například rozhlasu, televize, ledničky, varné konvice, mikrovlnné trouby,
2. telefonování;

o) manipulace s kohouty a vypínači:

1. ovládání manipulace s kohouty a vypínači,
2. rozlišení kohoutů a vypínačů,
3. ruční ovládání vodovodních kohoutů nebo pákových baterií a elektrických vypínačů;

p) manipulace se zámky, otevírání, zavírání oken a dveří:

1. zamykání a odemykání dveří,
2. ovládání klik, otevíracích a zavíracích mechanismů u oken;

q) udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady:

1. udržování vybavení domácnosti v čistotě,
2. třídění odpadů,
3. vynášení odpadů na vyhrazené místo;

r) další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti:

1. obsluha topení,
2. praní prádla,
3. žehlení prádla;